

Inspecteur Ilse van Wijk, politie Amsterdam, Burgwallen

Het is de tweede keer in mijn carrière bij de politie dat ik de kelder op de Oudezijds Voorburgwal binnenstap, de eerste keer als agent, nu als inspecteur, en deze keer ben ik op mijn hoede. Waar het de vorige keer verschrikkelijk misging en ik nog jaren last had van nachtmerries, wist ik nu bij voorbaat dat ik de impact van deze kelder op mijn mentale gesteldheid niet moest onderschatten. Schrijver François Mauriac schreef ooit: Waar geen politie is, is een bepaald slag ‘nette mensen’ tot alles in staat. Alsof hij wist wat er hier gebeurde, achter de verrotte façade van het uptown studentenleven. Twintig jaar geleden traptten we er al in. Hier woonden keurige universiteitsstudenten, dachten wij, maar wat vergisten we ons. Beesten, waren het. Veel te intelligente jongemannen met foute interesses en te veel kennis van moderne technologieën, voor die tijd dan. Blijkbaar heeft het pand een bepaalde aantrekkingskracht op verkeerd volk, want nu zijn we er weer en niet voor de minste melding.

‘Gaat het?’ Thijs, mijn collega, legt zijn hand op mijn schouder.

Ik knik, kijk rond. Er is niets veranderd hier ten opzichte van twintig jaar geleden, behalve dat de muren deze keer onder het bloed zitten en er een dode man op de vloer ligt in een flinke plas bloed.

‘Wat is er hier in godshemelsnaam gebeurd?’ vraagt Thijs zich hardop af, terwijl hij naast het slachtoffer door zijn knieën gaat. ‘Deze is in ieder geval neergeschoten.’

Hij wijst naar het hoofd van de man, waar het kogelgat duidelijk te zien is. Het is een gapend gat van donkerrood bloed en verpulverd schedelbot.

‘Daar ligt het patroon,’ wijs ik. Ik loop om de man heen en check zijn achterhoofd, waar de kogel inderdaad het hoofd weer heeft verlaten. ‘De schutter stond niet te ver weg en heeft hem goed geraakt, in ieder geval.’

Thijs zucht en knikt. ‘Zou het weer een afrekening zijn?’ ‘Hier?’ Ik kijk op. ‘Ik gok dat dit alles te maken heeft met het nieuws rondom het boek van Helena Huijgens. Ik neem aan dat je dat verhaal hebt meegekregen?’

‘Semper Fi ...’ fluistert Thijs. Het is de Engelstalige afkorting van de Latijnse term Semper Fidelis, wat immer trouw betekent. ‘Zullen we er ooit van verlost raken? Dat netwerk is als een woekerende, agressieve kankersoort.’

‘Maar moordt Semper Fi ook?’ Ik frons mijn wenkbrauwen, kijk om me heen. Het is net een slachthuis hier. ‘Dat was toen toch niet?’ ‘Met uitzondering van die ene, hoe heet hij ook alweer?’ Thijs kijkt op. ‘Rietberghen?’

‘James Rietberghen,’ knik ik, terwijl ik twintig jaar word teruggeworpen in de tijd. ‘Als groentje stond ik hier, bleu en onwennig. Het onmogelijke gebeurde. Hij ontglipte me en dat betekende een lange weg aan onderzoeken en verhoren voor mij en Paul.’ ‘Fijn begin van je carrière.’ Thijs komt omhoog, kijkt om zich heen. ‘Wat is er in die hoek aan de hand?’ wijst hij. Buiten de bloedspetters om is het inderdaad opvallend dat de

plinten los liggen en het laminaat niet op elkaar aansluit. Een plank ligt zelfs tegen de muur.

‘Alsof ze iets hebben losgehaald hier,’ zeg ik, meer tegen mezelf dan tegen Thijs. Ondertussen komen collega’s ter ondersteuning binnen.

‘Bende hier,’ constateert Marco. ‘Ha, Ilse. Is er verder iemand binnen geweest, behalve jullie?’

‘Nee.’ Ik schud mijn hoofd. ‘Hans en Ben reden de noodhulp en hadden vier verdachten te pakken, ze stonden op het punt om te vertrekken. Lizette, Gerard en Nadine ondervragen de studenten in de keuken en de ambu is boven bezig met de jongen die 112 heeft gebeld.’

‘Ja, die reden net weg. Hij was bij.’

‘Top.’ Ik richt me weer op de vloer. Ga op mijn knieën zitten en haal de losse planken weg. Thijs helpt me. ‘Ik weet niet waarom me dit stoort,’ mompel ik. ‘Het klopt niet.’ Ik bonk met de plank op de vloer, denk na. Ineens hoor ik iets. Thijs hoort het ook, want hij komt overeind en steekt zijn hand op naar de collega’s die over het slachtoffer gebogen staan.

‘Jongens, even stil, alsjeblieft ...’

We kijken elkaar aan, luisteren gespannen of we iets horen, en daar klinkt het weer. Het lijkt een stem. Een vrouwenstem.

‘Wat is dat?’ vraagt Thijs. ‘Marco! Hier!’

‘Waar komt het vandaan? Het klinkt hol en ver weg.’ Ik druk mijn oor tegen de vloer. Klop met mijn hand op het laminaat. ‘Hallo?’ roep ik.

‘Hebben ze dubbele muren hier?’ Thijs staat op en legt zijn oor tegen de muur. Marco en nog twee collega’s komen bij ons staan. ‘Zit er iemand tussen de muren?’

‘Stamp eens op de vloer,’ zeg ik tegen Thijs. Hij stampet drie keer. ‘Hallo! Is daar iemand?’ schreeuw ik. Er klinkt een zwak stemgeluid.

‘Wel godverdomme!’ roept Marco. ‘Er zit hier iemand, maar waar?’ Hij slaat tegen de muur, maakt met zijn handen een kommetje. ‘Hallo! Waar zit je?’

Er klinkt een zachte schreeuw, maar het is overduidelijk een schreeuw. We kijken elkaar geschrokken aan.

‘Hieronder, lijkt het. Zit er nog een ruimte hieronder, of is het bij de burenen?’ vraagt Marco zich hardop af. Ik ben al bezig het laminaat los te trekken. Thijs helpt me. Marco trekt de groene ondervloer los. Een collega vraagt om versterking en medische hulp via zijn porto.

‘Waar zit je?’ schreeuw ik, terwijl ik de planken met beleid achter me leg om eventuele sporen niet te wissen.

‘Help!’ klinkt het nu duidelijk.

‘Holy shit, hier zit een luik!’ roept Thijs. ‘Ilse, een luik!’ Hij helpt Marco de ondervloer verder los te halen. Er komt inderdaad een luik onder de vloer vandaan. Hij klopt op het luik.

‘Zit je hier?’ roept hij.

‘Ja, help!’ klinkt het nu iets duidelijker, maar haar stem is zwak. De adrenaline schiet door mijn lijf. Ik grijp samen met Marco de hendel van het luik en trek ’m omhoog. Thijs buigt meteen over het donkerzwarte gat. Water. Ik hoor water.

‘We helpen je!’ roept hij. Zijn stem echoot door de ruimte. ‘We zijn hier, we helpen je!’

Ik buig ook over het gat, knip mijn zaklamp aan. Oh mijn God ...